

Logică și structuri discrete

Funcții

Casandra Holotescu
casandra@cs.upt.ro

<https://tinyurl.com/lecturesLSD>

Ce învățăm la acest curs?

Discret vs. continuu

Nu studiem domeniul *continuu*

numere reale, infimitezimale, limite, ecuații diferențiale
vezi: analiză matematică

Studiem noțiuni/obiecte care iau *valori distincte*, *discrete*
(întregi, valori logice, liste, relații, arbori, grafuri, etc.)

Logică și structuri discrete, sau ...

Matematici discrete *cu aplicații*
folosind *programare funcțională*

Bazele informaticii
noțiunile de bază din știința calculatoarelor
unde și cum se *aplică*
⇒ cum să *programăm mai bine*

Programare funcțională în ML

Vom lucra cu un limbaj în care noțiunea fundamentală e *funcția*
ilustrează concepte de matematici discrete (liste, mulțimi, etc.)
concis (în câteva linii de cod se pot face multe)
fundamentat riguros $\Rightarrow$ ajută să evităm erori

Programarea funcțională
complementară programării imperative (în C)
vom discuta ce e *comun*, și ce e *diferit* (și de ce)

Caml: un dialect de ML, cu interpretorul și compilatorul OCaml
<http://ocaml.org>

E relevantă programarea funcțională?

*“A language
that doesn't affect the way you think about programming
is not worth knowing.”*

Alan Perlis

Conceptele din programarea funcțională au influențat alte limbaje:
JavaScript, Python, Scala; F# (.NET) e foarte similar cu ML

Exemplu: adoptarea funcțiilor anonime (lambda-expresii)

1930 λ -calcul (Alonzo Church) – pur teoretic

1958: LISP (John McCarthy)

1973: ML (Robin Milner)

2007: C# v3.0

2011: C++11

2014: Java 8

OK, să-i dăm drumul!

Cum demonstrăm o afirmație?

Demonstrația prin reducere la absurd

Contrapozitiva unei afirmații:

negăm premisa și concluzia, și le inversăm.

afirmația $P \Rightarrow Q$

are contrapozitiva $\neg Q \Rightarrow \neg P$

În logică, o afirmație e echivalentă cu contrapozitiva ei.

$$P \Rightarrow Q \Leftrightarrow \neg Q \Rightarrow \neg P$$

Demonstrația prin reducere la absurd

- presupunem concluzia falsă
- arătăm că atunci premisa e falsă $\Rightarrow$ *absurd* (e adevărată)
- deci concluzia nu poate fi falsă $\Rightarrow$ e adevărată

Demonstrația prin inducție matematică

Dacă o propoziție $P(n)$ depinde de un număr natural n , și

- 1) *cazul de bază* : $P(0)$ e adevărată
- 2) *pasul inductiv* : pentru orice $n \geq 0$
$$P(n) \Rightarrow P(n + 1)$$

atunci $P(n)$ e adevărată pentru orice n .

Cum arătăm că o afirmație (universală) e falsă?

E suficient să găsim un *contraexemplu*.

Exemplu:

dacă o propoziție $Q(n)$ depinde de un număr natural n
și pentru $n = 3$, $Q(3)$ e falsă $\Rightarrow Q(n)$ e falsă

Mulțimi – scurt intro

Ce sunt mulțimile?

Definiție informală:

O *mulțime* e o *colecție* de obiecte numite *elementele* mulțimii.

Două noțiuni distincte: *element* și *mulțime*

$x \in S$: elementul x *aparține* mulțimii S

$x \notin S$: elementul x *nu aparține* mulțimii S

Ordinea elementelor *nu* contează $\{1, 2, 3\} = \{1, 3, 2\}$

Un element *nu* apare de mai multe ori $\{1, 2, 3, 2\}$

Submulțimi

A e o *submulțime* a lui B : $A \subseteq B$

dacă fiecare element al lui A e și un element al lui B .

A e o *submulțime proprie* a lui B : $A \subset B$

dacă $A \subseteq B$ și există (măcar) un element $x \in B$ astfel ca $x \notin A$.

Obs. Ca să demonstrăm $A \not\subseteq B$ e suficient să găsim un element $x \in A$ pentru care $x \notin B$.

Dacă $A \subseteq B$ și $B \subseteq A$, atunci $A = B$ (mulțimile sunt egale)

Cardinalul unei mulțimi

Cardinalul (cardinalitatea) unei mulțimi A e numărul de elemente al mulțimii.

Cardinalul unei mulțimi A se notează $|A|$.

Putem avea mulțimi *finite*: $|\{1, 2, 3, 4, 5\}| = 5$
sau *infinite*: $\mathbb{N}$, $\mathbb{R}$, etc.

Care e cardinalul unei mulțimi infinite? $|\mathbb{N}| = |\mathbb{R}| = \infty$?

Nu:

$$|\mathbb{N}| = \aleph_0$$

$\aleph_0$ – cel mai mic cardinal infinit

$$|\mathbb{R}| = 2^{\aleph_0}$$

Tupluri

Un *n-tuplu* e un șir de n elemente $(x_1, x_2, \dots, x_n)$

Proprietăți:

elementele nu sunt neapărat distincte
ordinea elementelor în tuplu contează

Cazuri particulare:

pereche (a, b) ,

triplet (x, y, z) , etc.

Produs cartezian

Produsul cartezian a două mulțimi e mulțimea perechilor

$$A \times B = \{(a, b) \mid a \in A, b \in B\}$$

Produsul cartezian a n mulțimi e mulțimea n – *tupelor*

$$A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n = \{(x_1, x_2, \dots, x_n) \mid x_i \in A_i, 1 \leq i \leq n\}$$

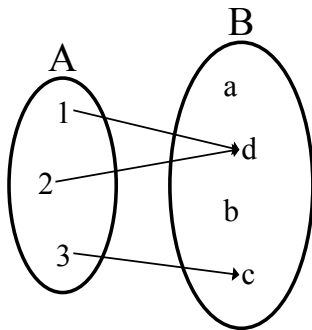
Dacă mulțimile sunt finite, atunci

$$|A_1 \times A_2 \times \dots \times A_n| = |A_1| \cdot |A_2| \cdot \dots \cdot |A_n|$$

Funcții – aspect matematic

Funcții

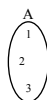
Fiind date mulțimile A și B , o *funcție* $f : A \rightarrow B$ e o asociere prin care *fiecărui* element din A îi corespunde *un singur* element din B .

Imagine: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Total_function.svg

O funcție e definită prin trei componente

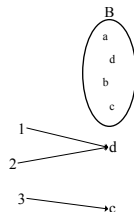
1. *domeniul de definiție*

2. *domeniul de valori* (codomeniul)

3. asocierea/corespondența propriu-zisă

(legea, regula de asociere)

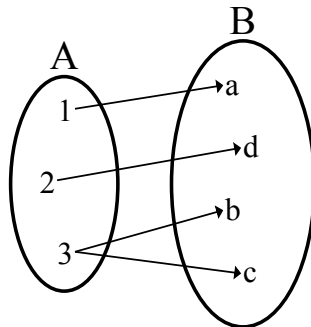
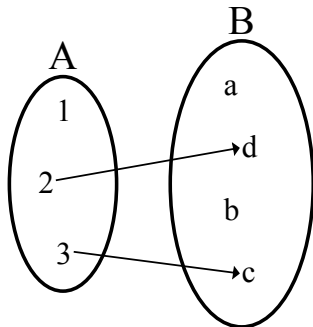
$$f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}, f(x) = x + 1 \quad \text{și}$$

$$f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = x + 1$$

sunt funcții distincte!

Exemple care NU sunt funcții

nu asociază o valoare *fiecăru*i element

asociază *mai multe* valori unui element

Imagine: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Partial_function.svg

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Multivalued_function.svg

O definiție alternativă

O funcție $f : A \rightarrow B$ este o *mulțime* $f \subseteq A \times B$ a. î. pentru *fiecare* element $a \in A$ există un *unic* element $b \in B$ a. î. $(a, b) \in f$.

Notăm această alegere unică a lui b cu $f(a)$.

Consecință: putem avea o funcție $f : \emptyset \rightarrow \mathbb{N}$?

Da: $f \subseteq \emptyset \times \mathbb{N} \Leftrightarrow f \subseteq \emptyset \Leftrightarrow f = \emptyset$

pentru orice $a \in \emptyset$ există un unic $b \in \mathbb{N}$ a. î. $(a, b) \in f$ (adevărat)

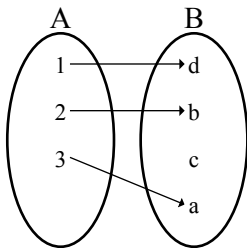
$f = \emptyset$ este *funcția vidă*

Proprietăți ale funcțiilor

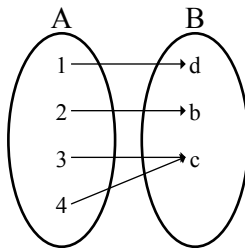
Funcții injective

O funcție $f : A \rightarrow B$ e *injectivă* dacă
pentru orice $x_1, x_2 \in A$, $x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$
(asociază valori diferite la argumente diferite)

Exemple: funcție injectivă

și neinjectivă

Funcții injective (cont.)

În locul condiției $x_1, x_2 \in A, x_1 \neq x_2 \Rightarrow f(x_1) \neq f(x_2)$
putem scrie echivalent:

$$f(x_1) = f(x_2) \Rightarrow x_1 = x_2$$

(dacă valorile sunt egale, atunci argumentele sunt egale)

E totuna cu $x_1, x_2 \in A, x_1 = x_2 \Rightarrow f(x_1) = f(x_2)$?

Nu! *Orice funcție* ia aceeași valoare pentru argumente egale!
(e o proprietate de bază a egalității și substituției).

Proprietăți ale funcțiilor injective

Dacă $f : A \rightarrow B$ și f e injectivă, atunci $|A| \leq |B|$.

Nu și invers!!

(Pentru orice mulțime A a.î. $|A| > 1$ putem construi f să ducă două elemente din A în aceeași valoare din B)

Demonstrația: prin reducere la absurd și inducție.

1. construim *contrapozitiva*:

dacă $|A| > |B|$, atunci $f : A \rightarrow B$ nu e injectivă

2. prin *inducție* după n , unde $n = |B|$:

$|A| > |B| = n \Rightarrow f : A \rightarrow B$ nu poate fi injectivă.

Demonstrație prin inducție

$|A| > |B| = n \Rightarrow f : A \rightarrow B$ nu poate fi injectivă

Cazul de bază: $n = 1$, $B = \{b_1\}$.

$$|A| > |B| \Rightarrow |A| \geq 2$$

$$|A| \geq 2 \Rightarrow f(a_1) = f(a_2) = b_1 \text{ (unica posibilitate)}$$

deci f nu e injectivă.

Cazul inductiv: pres. $P(n)$ adevărat, dem. $P(n) \Rightarrow P(n+1)$

fie $|B| = n+1$ și $b_{n+1} \in B$.

dacă $\exists a_1, a_2$ din A , $f(a_1) = f(a_2) = b_{n+1} \Rightarrow f$ nu e injectivă.

altfel, dacă $\exists$ un unic $a_1 \in A$, $f(a_1) = b_{n+1}$

putem elimina a_1 din A și b_{n+1} din B

fie $A' = A \setminus \{a_1\}$ și $B' = B \setminus \{b_{n+1}\}$ atunci $|A'| > |B'| = n$

$P(n)$: $|A'| > |B'| = n \Rightarrow f : A' \rightarrow B'$ nu e injectivă

$\Rightarrow \exists$ două elem. din A' cu valori egale pentru f .

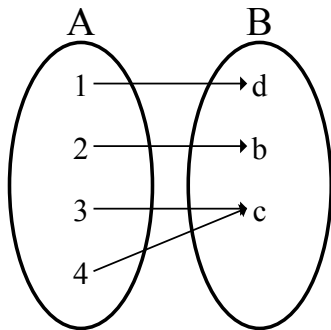
deci $P(n) \Rightarrow P(n+1)$

(*Principiul lui Dirichlet:* dacă împărțim $n+1$ obiecte în n categorii există cel puțin o categorie cu mai mult de un obiect)

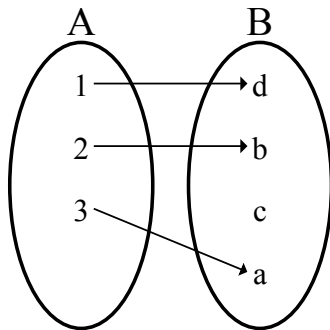
Funcții surjective

O funcție $f : A \rightarrow B$ e *surjectivă* dacă pentru fiecare $y \in B$ există un $x \in A$ cu $f(x) = y$.

funcție surjectivă

funcție nesurjectivă

Imagine: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Surjection.svg>

Imagine: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Injection.svg>

Proprietăți ale funcțiilor surjective

Dacă $f : A \rightarrow B$ și f e surjectivă, atunci $|A| \geq |B|$.

Nu și invers!!

(Putem construi f a. î. să nu ia ca valoare un element anume din B , dacă $|B| > 1$).

Putem transforma o funcție nesurjectivă într-una surjectivă prin *restrângerea* domeniului de valori:

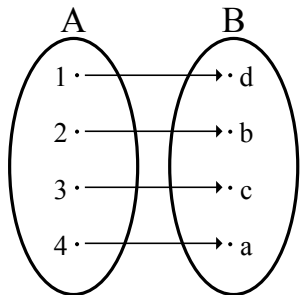
$f_1 : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f_1(x) = x^2$ nu e surjectivă,

dar $f_2 : \mathbb{R} \rightarrow [0, \infty)$, $f_2(x) = x^2$ (restrânsă la valori nenegative) este surjectivă.

Funcții bijective. Proprietăți

O funcție care e injectivă și surjectivă se numește *bijectivă*.

O funcție bijectivă $f : A \rightarrow B$ pune în corespondență *unu la unu* elementele lui A cu cele ale lui B .

Pentru *orice* funcție, din definiție, la fiecare $x \in A$ corespunde un *unic* $y \in B$ cu $f(x) = y$

Pentru o funcție *bijectivă*, și invers: la fiecare $y \in B$ corespunde un *unic* $x \in A$ cu $f(x) = y$

Dacă există $f : A \rightarrow B$ și f e bijectivă, atunci $|A| = |B|$.

Compunerea funcțiilor

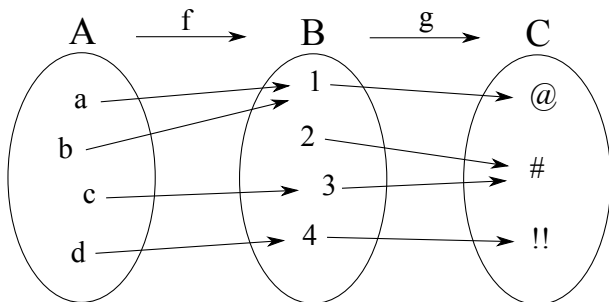
Compunerea funcțiilor

Fie funcțiile $f : A \rightarrow B$ și $g : B \rightarrow C$.

Compunerea lor este funcția $g \circ f : A \rightarrow C$

$$(g \circ f)(x) = g(f(x))$$

Putem compune $g \circ f$ doar când *codomeniul* lui $f =$ *domeniul* lui g !

Proprietăți ale compunerii funcțiilor

Compunerea a două funcții e *asociativă*:

$$(f \circ g) \circ h = f \circ (g \circ h)$$

Demonstrație: fie x oarecare din domeniul lui h . Atunci:

$$((f \circ g) \circ h)(x) =$$

$$\text{rescriem } \circ = (f \circ g)(h(x))$$

$$\text{rescriem } \circ = f(g(h(x)))$$

$$(f \circ (g \circ h))(x) =$$

$$\text{rescriem } \circ = f((g \circ h)(x))$$

$$\text{rescriem } \circ = f(g(h(x)))$$

Compunerea a două funcții *nu* e neapărat *comutativă*

Puteți da un exemplu pentru care $f \circ g \neq g \circ f$?

Funcții inversabile

Pe orice mulțime A putem defini *funcția identitate*

$$id_A : A \rightarrow A$$

$$id_A(x) = x \quad (\text{notată adeseori și } \mathbf{1}_A)$$

O funcție $f : A \rightarrow B$ e *inversabilă* dacă există o funcție $f^{-1} : B \rightarrow A$ astfel încât

$$f^{-1} \circ f = id_A \text{ și}$$

$$f \circ f^{-1} = id_B.$$

Funcții inversabile

O funcție e inversabilă dacă și numai dacă e *bijectivă*. Demonstrăm:

Dacă f e inversabilă:

pentru $y \in B$ oarecare, fie $x = f^{-1}(y)$.

Atunci $f(x) = f(f^{-1}(y)) = y$, deci f e surjectivă

dacă $f(x_1) = f(x_2)$, atunci $f^{-1}(f(x_1)) = f^{-1}(f(x_2))$,

deci $x_1 = x_2$ (injectivă)

Reciproc, dacă f e bijectivă:

– f e surjectivă $\Rightarrow$ pentru orice $y \in B$ *există* $x \in A$ cu $f(x) = y$

– f fiind injectivă, dacă $f(x_1) = y = f(x_2)$, atunci $x_1 = x_2$.

Deci $f^{-1} : B \rightarrow A$, $f^{-1}(y)$ = acel x a. î. $f(x) = y$

e o funcție bine definită, $f^{-1}(f(x)) = x$, și $f(f^{-1}(y)) = y$.

Imagine și preimage

Fie $f : A \rightarrow B$.

Dacă $S \subseteq A$, mulțimea elementelor $f(x)$ cu $x \in S$ se numește *imagea* lui S prin f , notată $f(S)$.

Dacă $T \subseteq B$, mulțimea elementelor x cu $f(x) \in T$ se numește *preimagea* lui T prin f , notată $f^{-1}(T)$.

$$f^{-1}(f(S)) \supseteq S$$

Aplicând întâi funcția și apoi inversa ei se pierde precizie.
(*nu orice calcul e reversibil*).

Probleme de numărare

Câte funcții există de la A la B ?

Dacă A și B sunt mulțimi finite există $|B|^{|A|}$ funcții de la A la B .
(în fiecare element din B se poate mapa orice element din A)

Demonstrație: prin *inducție matematică* după $|A|$

Mulțimea funcțiilor $f : A \rightarrow B$ se notează uneori B^A

Notăția ne amintește că numărul acestor funcții e $|B|^{|A|}$.

Câte funcții injective există de la A la B ?

Dacă A și B sunt mulțimi finite și $f : A \rightarrow B$ injectivă
 $\Rightarrow |f(A)| = |A|$ (imaginea lui f va avea $|A|$ elemente).

Ordinea în care alegem elementele *contează* !

(ordini diferite $\Rightarrow$ funcții diferite)

... deci avem aranjamente de $|B|$ luate câte $|A|$

$\Rightarrow$ există $A_{|B|}^{|A|} = \frac{|B|!}{(|B| - |A|)!}$ funcții injective

Câte funcții bijective există de la A la B ?

Dacă A și B sunt mulțimi finite și $f : A \rightarrow B$ bijectivă

$\Rightarrow |f(A)| = |A| = |B|$ (imaginea lui f va avea $|A|$ elemente).

Ordinea în care alegem elementele *contează* !

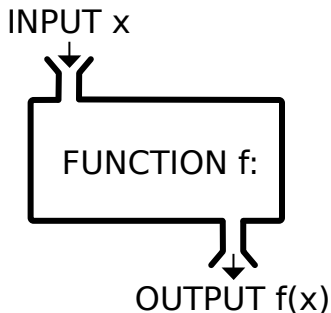
... deci avem permutări de $|A|$ elemente

$\Rightarrow$ există $P_{|A|} = |A|!$ funcții bijective

Funcții – aspect computațional

Funcții: aspectul computațional

În limbajele de programare, o funcție exprimă un *calcul*:
primește o *valoare* (*argumentul*) și produce ca *rezultat* altă *valoare*

Funcții în OCaml

Cel mai simplu, definim funcții astfel:

```
let f x = x + 1
```

“fie funcția f de argument x , cu valoarea $x + 1$ ”

Putem defini și identificatori cu alte valori (de ex. numerice):

```
let y = 3
```

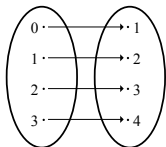
 definește identificatorul y cu valoarea 3 (un întreg)

```
let nume = expresie
```

leagă (asociază) *identificatorul* $nume$ cu valoarea expresiei date

Funcțiile sunt și ele valori

În diagrame, funcțiile nu au neapărat nume:

funcția care asociază 1 lui 0, etc.

Putem scrie și în OCaml:

`fun x -> x + 1` o *expresie* reprezentând o funcție *anonimă*

Ca la orice expresie, putem asocia un nume cu valoarea expresiei:

`let f = fun x -> x + 1` e la fel ca `let f x = x + 1`

O funcție e și ea o *valoare* (ca întregii, realii, etc.) și poate fi folosită la fel ca orice valoare (dată ca parametru, returnată, etc.)

Apelul de funcție

Dacă am definit o funcție:

```
let f x = x + 3
```

o apelăm scriind numele funcției, apoi argumentul:

```
f 2
```

Putem apela direct și o funcție anonimă:

```
(fun x -> x + 3) 2
```

Interpretorul răspunde, calculând valoarea:

```
- : int = 5
```

avem o valoare fără nume ($-$), care e un întreg, și are valoarea 5

Apelul de funcție

Apel de funcție în ML:

`f 2`

În ML, funcțiile se apelează fără paranteze!

În matematică, folosim paranteze:

ca să grupăm calcule care se fac întâi: $(2 + 3) * (7 - 3)$

ca să identificăm argumentele funcțiilor: $f(2)$

În ML, folosim paranteze doar pentru a grupa (sub)expresii:

`f (5+7)`

`(fun x -> x + 3) 2`

Diverse limbaje au reguli de scris diferite (sintaxa).

Tipuri de date

Dacă definim

```
let f x = x + 1
```

interpretorul OCaml *evaluatează* definiția și răspunde:

```
val f : int -> int = <fun>
```

Matematic:

f e o funcție de la întregi la întregi

În program:

f e o funcție cu argument de *tip* întreg (`int`)

și rezultat de *tip* întreg (*domeniul* și *codomeniul* devin *tipuri*)

Tipuri de date

```
val f : int -> int = <fun>
```

În programare, un *tip* de date e o *mulțime de valori*,
împreună cu niște *operații* definite pe astfel de valori.

```
int -> int
```

e tipul funcțiilor de *argument întreg* cu *valoare întreagă*.

În ML, tipurile pot fi deduse *automat* (*inferență de tip*):

pentru că la x se aplică +, compilatorul deduce că x e întreg

Pentru reali, am scrie `let f x = x +. 1.`

cu punct zecimal pentru reali, și în operatori: +., *., etc.

Funcții definite pe cazuri

$$\text{Fie } abs : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z} \quad abs(x) = \begin{cases} x & \text{dacă } x \geq 0 \\ -x & \text{altfel } (x < 0) \end{cases}$$

Valoarea funcției nu e dată de o singură expresie, ci de una din două expresii diferite (x sau $-x$), depinzând de o condiție ($x \geq 0$).

În ML:

```
let abs x = if x >= 0 then x else - x
```

Funcții definite pe cazuri

```
let abs x = if x >= 0 then x else - x
```

if $expr_1$ then $expr_2$ else $expr_3$

e o *expresie condițională*

Dacă *evaluarea* lui $expr_1$ dă valoarea *true* (adevărat)
valoarea expresiei e valoarea lui $expr_2$,
altfel e valoarea lui $expr_3$.

$expr_2$ și $expr_3$ trebuie să aibe *același tip* (ambele întregi, reale, ...)

În alte limbaje (C, Java, etc.) *if* și ramurile lui sunt *instrucțiuni*.

În ML, *if* e o *expresie*. ML *nu are* instrucțiuni, ci doar *expresii* (care sunt evaluate), și *definiții* (*let*) care dau nume unor valori.

Funcții cu mai multe argumente

Matematic:

$$f : \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}, \quad f(x, y) = 2x + y - 1$$

În ML, enumerăm doar argumentele (fără paranteze, fără virgule):

```
let f x y = 2*x + y - 1
```

iar interpretorul răspunde

```
val f : int -> int -> int = <fun>
```

f e o funcție care ia un *întreg* și încă un *întreg*
și *returnează un întreg*.

Funcții cu mai multe argumente

```
let f x y = 2*x + y - 1  
val f : int -> int -> int = <fun>
```

Să fixăm primul argument, de ex. $x = 2$:

$$f(2, y) = 2 \cdot 2 + y - 1$$

Am obținut o funcție de un argument (y), singurul rămas nelegat.

În ML, evaluând

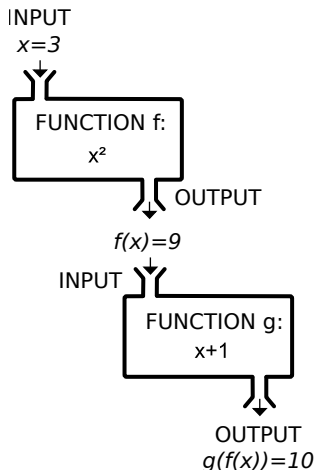
```
f 2    (fixând  $x = 2$ )
```

interpretorul răspunde:

```
- : int -> int = <fun>.
```

Deci, f e de fapt o funcție cu *un* argument x , care returnează o *funcție*. Aceasta ia argumentul y și returnează rezultatul numeric.

Compunerea funcțiilor - ilustrare computațională

Rezultatul funcției f devine argument pentru funcția g

Prin compunere, construim funcții complexe din funcții mai simple.

Compunerea funcțiilor în ML

Definim o funcție `comp` care compune două funcții:

```
let comp f g x = f (g x)
```

Echivalent, puteam scrie:

```
let comp f g = fun x -> f (g x)
```

`comp f g`

e funcția care primind argumentul x returnează $f(g(x))$

Interpretorul indică

```
val comp : ('a -> 'b) -> ('c -> 'a) -> 'c -> 'b = <fun>
```

Compunerea funcțiilor în ML

`val comp : ('a -> 'b) -> ('c -> 'a) -> 'c -> 'b = <fun>`

Tipurile 'a, 'b, 'c pot fi *oarecare*.

Argument cu argument:

'c e tipul lui x

'c -> 'a e tipul lui g: duce pe x în tipul 'a

'a -> 'b e tipul lui f: duce tipul 'a în tipul 'b
(codomeniul lui g e domeniul lui f)

'b e tipul rezultatului

Putem apela:

`comp (fun x -> 2*x) (fun x -> x + 1) 3`

care dă $2 * (x + 1)$ pentru $x = 3$, adică 8.

Operatorii sunt funcții

Operatorii (ex. matematici, +, *, etc.) sunt tot *funcții*:
ei calculează un rezultat din valorile operanzilor (argumentelor).

Diferența e doar de *sintaxă*:
scriem operatorii *între* operanzi (*infix*),
iar numele funcției *înaintea* argumentelor (*prefix*).

Putem scrie în ML operatorii și prefix:

(+) 3 4   parantezele deosebesc de operatorul + unar

let add1 = (+) 1

add1 3   la fel ca: (+) 1 3

add1 e funcția care adaugă 1 la argument, deci fun x -> x + 1

Rezumat

Prin *funcții* exprimăm calcule în programare.
Operatorii sunt cazuri particulare de funcții.

Domeniile de definiție și valori corespund *tipurilor* din programare.

Când scriem/compunem funcții, *tipurile* trebuie să se potrivească.

În limbajele funcționale, funcțiile pot fi manipulate ca orice *valori*.
Funcțiile pot fi *argumente* și *rezultate* de funcții.

Funcțiile de mai multe argumente (sau de tuple) pot fi rescrise
ca funcții de un singur argument care returnează funcții.

De știut

Să *raționăm* despre funcții injective, surjective, bijective, inversabile

Să *construim* funcții cu anumite proprietăți

Să *numărăm* funcțiile definite pe mulțimi finite (cu proprietăți date)

Să *compunem* funcții simple pentru a rezolva probleme

Să identificăm *tipul* unei funcții